

**SJEĆANJE S POVODOM:
PROF. DR. SC. DRAGUTIN (DRAGO)
VRBANIĆ – 100 GODINA OD ROĐENJA**

IN MEMORIAM:
100th ANNIVERSARY OF PROFESSOR DRAGUTIN
(DRAGO) VRBANIĆ'S BIRTHDAY

Jasna Gobić*

SUMMARY

Professor Dragutin (Drago) Vrbanić, MD, PhD (1912 - 1996) was an eminent figure of Croatian medicine, especially in Rijeka and Istria. His work includes a number of publications and managerial accomplishments that encouraged the development of gynaecology and obstetrics. He can also be credited for the organisation and affirmation of midwifery in Rijeka. Professor Vrbanić was highly appreciated not only for his educational and scientific achievements, but also as a valuable mentor to younger colleagues, whom he encouraged to pursue their profession to the fullest.

Ključne riječi: Dragutin (Drago) Vrbanić, History of medicine, gynaecology and obstetrics, 20th century, Rijeka, Croatia

Svaka kulturno-znanstveno sredina nastoji njegovati pijetet spram zasluga koji su tu sredinu mnogočim zadužili. Napredak u medicinskom, posebno opstetričko-ginekološkom području mozaički je prinos niza liječničko-istraživačkih poslanika, entuzijasta maksimalno predanih izabranoj profesiji. To je i razlog da se obljetnički prisjetimo jednoga iz netom navedena niza. Ove godine navršava se stotinu godina od rođenja istaknutog

* Prim. mr. sc. Jasna Gobić, specijalistica ginekologije i opstetricije. Klinika za ginekologiju i porodništvo, KBC Rijeka. E-mail: jgobic@gmail.com

Prof. dr. Drago Vrbanić
(1912. – 1996.)

Professor Drago Vrbanić (1912–1996)

liječnika, ginekologa i opstetričara, profesora Medicinskog fakulteta u Rijeci, jednog od prvih poslijeratnih liječnika koji je došao u ovaj kraj, doktora Drage Vrbanića. Uspješno je skoro četvrt stoljeća vodio Riječko rodilište – Ginekološko-porođajni odjel Opće bolnice “Braća dr. Sobol”, poslije Kliniku.

Iznimnim zalaganjem i radom obilježio je razvoj i napredovanje ginekološko-opstetričke struke u Rijeci. Svoje suradnike vodio je sigurno prenoseći na njih vlastiti entuzijazam u stručnom radu. Bio je pobornik timskog rada i uvođenja novih suvremenih dostignuća u struku. Uz njega je stasao velik broj specijalista ginekologa poslije angažiranih u bolničkoj i izvanbolničkoj ginekološkoj službi Rijeke i diljem bivše države. Uspostavio je i trajno održavao veze s vodećim svjetskim i domaćim stručnjacima iz područja ginekologije i porodništva.

Klinika za ginekologiju i porodništvo KBC-a Rijeka u doba Drage Vrbanića
*Gynaecology and Obstetrics Clinic of the Rijeka Clinical Hospital in
Drago Vrbanić's time*

Obiteljskim podrijetlom s Murtera, dijelom Zagrepčanin, prof. Vrbanić svoju je liječničku karijeru posvetio posebno unapređenju reproduktivnog zdravlja žena u našem kraju. Rođen je 21. listopada 1912. u Karlovcu. Osnovnu školu i klasičnu gimnaziju pohađao je u Zagrebu. Maturirao 1931., a diplomirao je 1937. godine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. Od 1938. do 1939. radio je kao liječnik-volонter na Kirurškom odjelu Zakladne bolnice u Zagrebu. Od 1940. do 1941. na Odjelu je za rehabilitaciju i profesionalne bolesti Socijalnog zdravstvenog zavoda, također u Zagrebu. Kao liječnik opće prakse radio je u Tisnome na Murteru tijekom 1941. godine. Od 1942. do 1944. bio je emigrant u Italiji. Tamo je radio na Ginekološko-porođajnom odjelu u Firenzi i na kirurškim odjelima bolnica u Grumu i Gravini.

U svibnju 1946. započinje specijalizaciju na novootvorenom dislociranom Ginekološko-porođajnom odjelu Opće bolnice "Braća dr. Sobol" u Rijeci. Sudjelovao je u osnivanju Odjela i Primaljske škole. Do 1950. godine primjaljama je predavao anatomiju i ginekologiju. Istovremeno bio je zamjenik voditelja Radium-odjela. Specijalistički ispit iz ginekologije i porodništva položio je 1949. u Zagrebu. Osim što je radio u rodilištu, istovremeno je radio i na Radium-odjelu i u Primaljskoj školi kao predavač stručnih predmeta.

U Pulu se preselio 1950. godine. Pulsko rodilište tada je bilo u sklopu Kirurškog odjela Opće bolnice. Iznimnim je zalaganjem uspio osamostaliti

Profesor Vrbanić i primarijus Finderle sa stažistima i primaljama, 1948.

Professor Vrbanić and professor Finderle with interns and midwives, 1948.

Odjel za ginekologiju i porodništvo (8. ožujka 1952.). Osim što je organizirao rad u rodilištu, zaslužan je za osnivanje Dispanzera za žene u Puli, kao i brojnih savjetovališta za žene diljem Istre. Zbog iznimnog doprinosa u zaštiti zdravlja žena u Istri, izabran je za odbornika Narodnog odbora Pula. Bio je predsjednik Savjeta za zdravlje, predsjednik Crvenog križa i predsjednik Udruženja dobrovoljnih darivatelja krvi.

U veljači 1956. vraća se u Rijeku na mjesto voditelja Ginekološko-porođajnog odjela Opće bolnice "Braća dr. Sobol". Istovremeno postaje i direktor Primaljske škole u Rijeci. Od 1956. do 1959. obavlja i dužnost voditelja Radium-odjela u istoj bolnici.

Naslov primarijusa stekao je 1959. godine. Doktorirao je 1962. na Medicinskom fakultetu u Rijeci obranom doktorske disertacije *Analiza uzroka perinatalnog mortaliteta*.

Obraćom habilitacijskog rada, izvan postupka natječaja *Klinička važnost nenormalne nidacije oplođenog jajašca* 1963. postaje habilitirani naslovni docent, izvanredni profesor 1973., a 1976. je redoviti profesor Medicinskog fakulteta u Rijeci.

Na čelu Ginekološko-porođajnog odjela Opće bolnice "Braća dr. Sobol" bio je od 1956., a od 1972. je predstojnik Klinike za ginekologiju i porodništvo. Na dužnosti voditelja Klinike ostao je do odlaska u mirovinu 1980. godine.

Prof. dr. Drago Vrbanić s kolegama pred odlazak u mirovinu

Professor Vrbanić with colleagues on the eve of retirement

Bio je član Zbora liječnika od 1938. i sudjelovao je u osnivanju Ginekološke sekcije riječkog ogranka Zbora. Za predsjednika riječke podružnice Zbora liječnika Hrvatske izabran je 1970. godine.

Bio je suosnivač i potpredsjednik Naučnog društva za povijest zdravstvene kulture Jugoslavije (1966.). Bio je član Akademije ZLH i dobio je nagradu *Ladislav Rakovac*. Bio je član uredništva časopisa *Medicina*, a 1981. postao je počasni član ZLH-a. Objavio je velik broj stručnih i znanstvenih radova.

Svoju liječničku karijeru posvetio je Rijeci i Istri, svoj društveni život prijateljima i glazbi kojom je bio posebno zaokupljen. Bio je istinski intelektualac širokih interesa, autoritet među liječnicima, savjestan i strog mentor mlađim kolegama, blizak i uslužan svojim pacijentima i njihovim obiteljima. U radu je bio neumoran.

Za njega se može sa sigurnošću utvrditi da je bio moderan ginekolog koji je nova dostignuća u struci uspješno implementirao u rad Riječkog rodilišta.

Uz znanstvena istraživanja iz područja struke podosta pozornosti posvetio je istraživanju zdravstvene povijesti Rijeke i Istre.

Nakon smrti supruge, kao umirovljenik, preselio je u Osijek bliže sinu. Tamo je preminuo 21. listopada 1996. godine. Pokopan je u Petrijevcima.

Izvori

1. Arhiva Klinike za ginekologiju i porodništvo KBC Rijeka
2. Mirošević L. Prof. dr. sc. Drago Vrbanić 1912. – 1996. (In memoriam) Acta Fac med Flum 1996;21:56-7.

Sažetak

Prof. dr. sc. Dragutin (Drago) Vrbanić (1912. – 1996.) nezaobilazno je ime riječko-istarske i hrvatske povijesti medicine. Nizom stručno-znanstvenih, publicističkih, organizacijskih i rukovodnih postignuća zaslužan je za riječki klinički opstetričko-ginekološki razvitak, za organiziranje i afirmaciju medicinsko-primaljskoga dijela riječkoga školstva. Odgojno-obrazovna dimenzija, stručno-istraživački i znanstveni habitus profesora Vrbanića bio je dijelom širih intelektualnih interesa i ljudske angažiranosti ginekologa koji je cijeli radni vijek predano služio izabranu pozivu i pritom mentorski pratio i poticao mnoge mlađe kolege liječnike prema visoko postavljenim zahtjevima struke.

Ključne riječi: povijest medicine, ginekologija i opstetricija, Dragutin (Drago) Vrbanić, Rijeka, Hrvatska